

“บายพาส” ต้นสัก

ปลายเดือนก่อนมีข่าวที่น่าเศร้าใจและน่ายินดีในข่าวเดียวกัน นั่นคือการพบต้นสักอายุกว่าร้อยปีในป่าสงวนแห่งชาติอุทยานฯ บ้านจางบ้านเข้าไป “กาน” ยืนรอวันตายนับร้อยต้น ส่วนข่าวดีคือ สำนักงานกรมป่าไม้พบวิธีช่วยชีวิตต้นสักเหล่านี้

นายบุญชอบ สุทธมนัสวงค์ อธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยสถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ภาคเหนือ

โดยเฉพาะใน จ.แม่ฮ่องสอน ใน อ.ขุนยวมและ อ.แม่ลาน้อย เป็นที่ตั้งของป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ยวมฝั่งซ้ายและป่าสงวนแห่งชาติแม่เงา-แม่สำเพ็ง มีป่าสักอายุหลายร้อยปี

จำนวนนับพันต้น

ต้นสักในป่าสงวนทั้งสองแห่งถือเป็นต้นสักที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ต้องเดินเท้าเข้าไปเท่านั้น

ถูกกลุ่มนายทุนและชาวบ้านบุกรุกโดยวิธีเข้าไป “กาน” เพื่อให้ต้นสักเหล่านั้นยืนต้นตายแล้วจึงเข้าไปตัด แม้จะจับกุมได้หลายสิบรายแต่ต้นสักก็ถูก “กาน” ไปนับร้อยต้น

การ “กาน” คือการใช้ของมีคม เช่น ขวาน บากรอบลำต้นสูงจากพื้นดินประมาณ 50 ซม. บากลึกเข้าไปถึงบริเวณท่อน้ำเลี้ยงด้านในประมาณ 4 นิ้ว เพื่อไม่ให้หน้าหรือสารอาหารที่รากดูดขึ้นไปหล่อเลี้ยงลำต้นได้ เมื่อระยะเวลาผ่านไปต้นสักจะค่อยๆยืนต้นตายไปเอง

เชื่อกันว่าหากใช้วิธี “กาน” จะได้ไม้คุณภาพดีกว่าการเข้าไปตัดเลย

pluengmorakot@thairath.co.th

เลขที่ ๑ วิกาวดีฯ

“เพลิงมรกต”

ต้นสักส่วนใหญ่จะถูกกาน เมื่อ 6-7 เดือนที่ผ่านมา ยังโชคดีที่เป็นฤดูฝนต่อเนื่องฤดูหนาว ป่าพอจะมีความชุ่มชื้นจากน้ำฝนและไอน้ำอยู่ ต้นสักที่ถูกกานจึงยังไม่ตาย

หากเข้าสู่ฤดูแล้งต้นสักเหล่านี้ไม่น่าจะรอด

นายราเชนทร์ ภูมมะภูติ ผอ.สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 จ.แม่ฮ่องสอน บอกว่า หลังจากสำรวจพบเรื่องนี้ สำนักวิจัยกรมป่าไม้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุพืชไปสำรวจ

พบว่า หลายต้นน่าจะช่วยชีวิตได้โดยเอากิ่งไม้สักที่ยังมีท่อน้ำเลี้ยงสมบูรณ์อยู่มาแปะบริเวณที่ถูก “กาน” แล้วดอกตะปูติดเอาไว้ให้น้ำเลี้ยงที่รากดูดขึ้นมาสามารถส่งต่อน้ำและสารอาหารไปหล่อเลี้ยงลำต้นได้

ทำบายพาสต้นไม้

ทดลองทำไปแล้ว 8 ต้น อายุประมาณ 50 ปี มีแนวโน้มในทางที่ดีว่าจะรอดชีวิตได้

คณะนักวิจัยกำลังเข้าพื้นที่ไปช่วยชีวิตต้นสักเพิ่มเติม

ต่อไปจะถ่ายทอดเทคโนโลยีนี้ให้เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า

เมื่อลาดตระเวนเจอต้นสักหรือต้นไม้ที่ถูก “กาน” ก็ สามารถช่วยชีวิตได้ทันที.

“เพลิงมรกต”